

Harmonisatie peuterspeelzaalwerk/kinderopvang

Aanwezig

Voorzitter: mevrouw Van Ham
College: wethouder Damsma
Griffie: de heer Vinju

Fractievertegenwoordigers:

de dames Van der Wouw en Van Haasen en de heren Schoffeleers, Pieters, Passeniers, Bastiaens, Schulpen en Vrehan

De **voorzitter** opent het overleg om 19.30 uur. Zij vraagt de fracties welke onderwerpen ze nog willen bespreken.

Seniorenpartij (de heer Pieters) vraagt naar de ontwikkelingen in de afgelopen twee weken in relatie tot de plannen. Spreker stelt voor om, gezien de hoge druk, de einddatum van 1 maart 2016 te verlengen tot een datum in april 2016.

GroenLinks (de heer Passeniers) vindt het belangrijk om vast te houden aan de afgesproken einddatum van 1 maart 2016 om de gang van zaken in de periode erna niet te verstoren.

CDA (de heer Beckers) kondigt een aantal vragen aan.

PvdA (de heer Bastiaens) zal een aantal bespreekpunten aan de orde stellen.

Partij Veilig Maastricht (de heer Schulpen) heeft ook enkele bespreekpunten.

Maastrichtse Volkspartij (de heer Vrehan) heeft enkele vragen en enkele bedenkingen.

D66 (de heer Schoffeleers) constateert dat alle fracties voorstander zijn van een integraal kindcentra met goede doorgaande leerlijnen en een goede voor- en naschoolse opvang. Door keuzes in Den Haag zal dit in twee fases moeten worden gerealiseerd. Met dat in het achterhoofd is het voorliggende de beste optie, want daarmee is voor de komende vijf jaar gegarandeerd dat diverse peuterspeelzalen blijven voortbestaan en dat alle professionals in dienst blijven (waarmee het opgebouwde kapitaal op dat gebied in stand blijft).

Door landelijke wetgeving is het niet mogelijk dat professionele instellingen in zee gaan met vrijwilligers. Spreker hoopt dat via Trajekt een oplossing voor dit probleem wordt gevonden. Hij pleit tot slot voor een goed plan voor de medewerkers voor wie geen plek meer is. In dat kader is hij voorstander van een einddatum van 1 maart 2016, zodat deze medewerkers snel zekerheid krijgen. Daarvoor moet de gemeente op tijd de subsidieverordening vaststellen.

Voor D66 is het stuk rijp voor behandeling in de raad. D66 zal voor het voorstel stemmen.

SP (mevrouw Van Haasen) stelt de harmonisatie niet ter discussie, maar is ervan overtuigd dat een marktpartij andere overwegingen maakt en bijvoorbeeld niet kiest voor onrendabele groepen. Het is nu nog een publieke dienst. Dat is het straks niet meer. Daarom moeten de ontwikkelingen goed gemonitord worden. Spreekster vraagt dan ook om een evaluatie van de harmonisatie, waarin inzicht gegeven wordt in de ontwikkelingen. Het is belangrijk dat de raad betrokken wordt bij het proces.

Spreekster vraagt tot slot extra aandacht voor de peuters van ouders in de laagste inkomensgroepen. Zij moeten een eigen bijdrage betalen en moeten dan ook voortijdig geïnformeerd worden over mogelijke compensatieregelingen.

VVD (mevrouw Van der Wouw) is blij met de uitgebreide bespreking van dit onderwerp. De VVD vraagt aandacht voor de kwaliteit en toegankelijkheid van de opvang van de kinderen van 0 - 13 jaar. Daarnaast is ook de werkgelegenheid heel belangrijk. Spreekster is blij dat partijen bereid zijn om zestig mensen een baangarantie te geven.

GroenLinks (de heer Passeniers) is blij met het zorgvuldig doorlopen proces met de medewerking van alle betrokken partijen. Spreker is ook blij dat mensen hun baan kunnen behouden. Hij is benieuwd naar de mogelijkheden voor inzet van vrijwilligers. Hij benadrukt dat met uitstel van de

einddatum het proces verstoord wordt. Dat is voor geen enkele partij prettig. De wethouder heeft ook toegezegd dat het proces zorgvuldig zal worden doorlopen.

CDA (de heer Beckers) merkt op dat kindorganisaties eerder de zwarte piet dreigden te krijgen toegespeeld. Daar is echter geen sprake van. Spreker vindt het vreemd dat de raad niet eerder in het proces in stelling is gebracht en niet in de gelegenheid is geweest om beleidsinhoudelijk keuzes te maken. Het versturen van een raadsinformatiebrief wil niet zeggen dat er voldoende is gecommuniceerd met de raad.

VVD (mevrouw Van der Wouw) vindt dat het CDA dat eerder aan de orde had moeten stellen. Nu is alles wat in de raadsinformatiebrief stond al uitgewerkt.

PvdA (de heer Bastiaens) vraagt aan de VVD hoe zij in de rol van raadslid richting (kaders) heeft kunnen geven aan dit proces. Spreker vindt dat de raad daartoe niet voldoende in stelling is gebracht.

VVD (mevrouw Van der Wouw) antwoordt dat zij naar aanleiding van de raadsinformatiebrief met partijen heeft gesproken over het proces en over de koers. Uit die gesprekken bleek dat er geen behoefte was aan nadere kaders. Als de PvdA daar wel behoefte aan had, had de fractie eerder aan de bel moeten trekken.

CDA (de heer Beckers) vervolgt met haar bijdrage. Spreker beaamt dat de onlangs verstrekte informatie veel duidelijkheid heeft gegeven over het proces. Ook is er meer inzicht verkregen in de financiële haalbaarheid.

Het CDA vraagt nog aandacht voor de volgende zaken.

- Ook na de invoering moet zorgvuldigheid betracht worden met onder andere een goede monitoring van de ontwikkelingen.
- De positie van de vrijwilligers is zorgelijk; er is slechts sprake van handreikingen en toezeggingen, maar er is nog niets concreet.
- Ook voor de werkgelegenheid en de solvabiliteit zijn nog geen harde garanties.
- Er ontbreekt een scenario voor de lange termijn. Het gaat nu om een – korte - periode van vijf jaar. Kleine organisaties bijvoorbeeld moeten maatregelen nemen in verband met de krimp (op de langere termijn), onder andere ook in verband met de werkgelegenheid.

Het CDA heeft dan ook de volgende vragen.

- Wat is de status van solvabiliteitsgarantie?
- Is er zekerheid over de positie van personeel en vrijwilligers?
- Krijgt de raad inzicht in het totale overnameproces?
- Krijgt de raad meer inzicht in het vervolgproces, waarin gewerkt wordt aan het realiseren van volwaardige icc's en hoe wordt de raad daarbij betrokken?

PvdA (de heer Bastiaens) heeft de Tweede Kamerfractie van de PvdA gevraagd welke opties een gemeenteraad heeft. Het antwoord was dat een van de voordelen van de harmonisatie was dat je ouders in gelijkwaardige positie kunt brengen. Naast de optie die Maastricht gekozen heeft was er ook de mogelijkheid voor verzelfstandiging van de kinderopvangorganisatie en was er de mogelijkheid om de zelfstandige kinderopvangorganisatie te koppelen aan het basisonderwijs. Die opties had de raad van Maastricht tegen elkaar moeten afwegen, rekening houdend met de opgebouwde kennis en expertise van de medewerkers. De raad is echter slechts gevraagd om te 'tekenen bij het kruisje'. Spreker heeft daar geen goed gevoel bij.

D66 (de heer Schoffeleers) merkt op dat de basisschoolbesturen geen voorkeur hadden voor de andere opties. Die opties zijn ook niet realistisch in een krimpende markt. Er bleef dus maar een mogelijkheid over.

GroenLinks (de heer Passeniers) is verbaasd over de opstelling van de PvdA. De harmonisatie is al lang geleden aangekondigd. Daar zijn nu, samen met alle betrokken partijen, besluiten over genomen. Spreker vindt het dan ook niet nodig dat de raad kaders opstelt en een richting aangeeft.

PvdA (de heer Bastiaens) blijft van mening dat de raad - in alle gevallen - kaders moet opstellen en een richting aan moet geven. Spreker beaamt dat alle partijen het nu met elkaar eens zijn, maar het is een democratisch recht van de gemeenteraad om richting te geven aan het college.

SP (mevrouw Van Haasen) is het eens met de PvdA. Spreekster is van mening dat er eerder - wellicht in de vorige raadsperiode - kaders zijn gesteld.

PvdA (de heer Bastiaens) deelt mee dat het college in 2011 een besluit heeft genomen en dat er in juli 2015 een raadsinformatiebrief over dit onderwerp naar de raad is gestuurd. Meer informatie bestaat er niet over dit onderwerp. Spreker blijft bij zijn principe dat de raad de kaders moet vaststellen en richting moet geven en kondigt aan daar in de toekomst eerder op te zullen reageren.

D66 (de heer Schoffeleers) is van mening dat de raad goed voor zichzelf kan opkomen, maar hij moet ook in sommige gevallen accepteren dat er in de praktijk geen keuzes te maken zijn.

GroenLinks (de heer Passeniers) merkt op dat er al zeker twintig jaar gesproken wordt over deze harmonisatie. Met deze maatregelen voldoet de gemeente aan de landelijk vastgestelde kaders die in 2018 worden doorgevoerd.

PvdA (de heer Bastiaens) blijft van mening dat de gemeenteraad van Maastricht een mening moet hebben over alle onderwerpen. Nu heeft de raad bijvoorbeeld niet nagedacht over de relatie met commerciële aanbieders.

De wethouder heeft eerder een onderwijsvisie aangekondigd. Daar had de raad de voorliggende plannen naast kunnen leggen. Spreker vraagt om een reactie van de wethouder.

Alle fracties spreken van een zorgvuldig doorlopen proces, maar spreker vond de stadsrondes niet uitblinken in zorgvuldigheid, gezien het grote aantal vragen van de vele deelnemende partijen. Bovendien is bij hem niet bekend dat de vragen beantwoord zijn.

D66 (de heer Schoffeleers) merkt op dat de vragen van onder andere ouders en de or's beantwoord hadden moeten worden door de directie van Steps en niet door de wethouder.

CDA (de heer Beckers) merkt op dat stadsrondes worden georganiseerd om burgers actief te betrekken bij de besluitvorming in de gemeente. De in de stadsronde gestelde vragen moeten dan ook door de gemeente beantwoord worden.

D66 (de heer Schoffeleers) is het daar in principe mee eens, maar vindt dat er in dit geval sprake is van een verantwoordelijkheid van de directeur ten opzichte van de ouders en het personeel. De directie wilde echter wachten op een reactie van de raad. Spreker vindt dat de directie de aanwezige informatie gewoon had moeten delen met de ouders en het personeel.

CDA (de heer Beckers) merkt op dat de verstrekte informatie onduidelijk is, zowel voor de raad, de ouders als de or.

PvdA (de heer Bastiaens) vindt dat je je wel degelijk vragen kunt stellen bij de zorgvuldigheid van het doorlopen proces. Spreker stelt vast dat er van alles speelt. Betrokken partijen moeten daar hun verantwoordelijkheid in nemen.

De heer Bastiaens benadrukt dat peuterspeelzaalwerk een belangrijke rol vervult bij kwetsbare kinderen. De gemeente moet er daarom voor zorgen dat er kwaliteit wordt geleverd. Hoe dat wordt gerealiseerd, staat echter niet in de stukken. Er is nu gevraagd om de ontwikkelingen te monitoren, maar het was beter geweest om vooraf eisen te stellen aan de monitoring. Alleen op die manier kan de raad de sturing behouden.

GroenLinks (de heer Passeniers) constateert dat de PvdA op de stoel wil zitten van de uitvoerders. Voor een goede kwaliteit stellen allerlei organisaties al eisen, bijvoorbeeld de GGD. Daarvoor zijn eerder kaders opgesteld. Dit onderwerp valt daar ook onder.

Spreker benadrukt dat het noodzakelijk was om in te grijpen, omdat peuterspeelzaalwerk niet meer de gewenste kwaliteit kon leveren. Voor dat probleem ligt nu een oplossing voor.

PvdA (de heer Bastiaens) merkt op dat de transformatie in het sociaal domein zeer complex is. De raad moet dan ook goed geïnformeerd worden over de ontwikkelingen, wil hij zijn controlefunctie kunnen uitoefenen. Spreker merkt verder op dat er veel verwarring bestaat over passend onderwijs. Het is te gemakkelijk om te verwijzen naar andere regelingen. Het is een verantwoordelijkheid van de gemeente richting ouders. Sommige ouders zullen vanwege de eigen bijdragen hun kinderen

niet meer naar de opvang kunnen sturen. Daar hadden de fracties over moeten spreken. Dat is het recht en de verantwoordelijkheid van de raad.

GroenLinks (de heer Passeniers) vindt passend onderwijs een heel ander onderwerp. Ook de ontwikkelingen in het sociale domein zijn van een andere orde. Het is natuurlijk belangrijk dat ouders hun kinderen naar de peuterspeelzaal kunnen sturen.

PvdA (de heer Bastiaens) stelt voor om het besluit over dit onderwerp twee weken uit te stellen en in die periode na te denken over kwaliteit en monitoring, de positie van vrijwilligers en leerkrachten en de solvabiliteit.

Partij Veilig Maastricht (de heer Schulpen) onderschrijft de vragen van de PvdA en het CDA. Partij Veilig Maastricht vraagt daarom ook om uitstel van twee weken.

Maastrichtse Volkspartij (de heer Vreken) vindt dat het proces moeizaam verloopt. De raad is goed geïnformeerd, maar had veel eerder in stelling moeten worden gebracht. De fractie constateert verder nog veel onzekerheid bij ouders, personeel en vrijwilligers en vraagt de wethouder naar de stand van zaken.

Spreker vindt verder dat de vragen van betrokken partijen in de stadsrondes beantwoord hadden moeten worden. Hij vraagt naar het verloop van de communicatie tussen de directie enerzijds en de ouders, het personeel en de vrijwilligers anderzijds.

De Maastrichtse Volkspartij vraagt ook extra aandacht voor de ouderbijdrage. Spreker beaamt dat het proces niet teruggedraaid kan worden en steunt daarom het verzoek van de PvdA om extra tijd in te plannen om meer informatie te kunnen vergaren en voor de beantwoording van de vragen.

Wethouder **Damsma** geeft een reactie op de bijdrage van de fracties.

De Seniorenpartij wil weten wat er in de afgelopen twee weken gebeurd is. Op het gebied van financiën is duidelijkheid gekomen over wat nodig is voor deze overname en over de frictiekosten.

Er is verder meer helderheid verkregen over het sociaal plan.

De wethouder is van mening dat 1 maart 2016 in principe haalbaar is. Uitstel leidt tot de risico's onder andere richting de kinderopvangorganisaties. Eventueel uitstel zal dan ook van week tot week worden bekeken in goed overleg met alle partners. Spreekster zegt toe de fracties in te lichten over de ontwikkelingen.

De wethouder zegt toe dat de ontwikkelingen in oktober 2016 – na een goede monitoring - zullen worden geëvalueerd. Een compensatie voor de eigen bijdrage is mogelijk en wordt besproken in de keukentafelgesprekken, waarin het totale beeld van het gezin wordt besproken. Het moet voor ieder kind mogelijk zijn om naar de peuteropvang te gaan. Naast het onderwijs is ook Trajekt betrokken bij deze ontwikkelingen. Er wordt gewerkt aan een passend arrangement voor de inzet van vrijwilligers.

Het peuterspeelzaalwerk moet straks op een goede manier landen in de vier kinderopvangorganisaties. Daarvoor is een goede monitoring van groot belang.

Het gaat om een subsidiebedrag van 2 miljoen euro voor vijf jaar; dat zie je maar zelden in Nederland. Met dit bedrag - samen met de eerdere investeringen – is kinderopvang geborgd. Zaken zullen veranderen. De basis is een goede doorlopende leerlijn en voor- en vroegschoolse educatie. Die blijft overeind en wordt door dezelfde mensen - in andere organisaties - uitgevoerd.

Het Rijk heeft ervoor gekozen om marktpartijen in te zetten voor peuterspeelzaalwerk. Daar moet Maastricht zich aan conformeren. Het grote voordeel is dat de gemeente al ver voor 2018 maatregelen kan nemen. Steps is gezond genoeg om dat nu al op te pakken.

Theoretisch is er sprake van diverse opties, maar voor Maastricht is er slechts één mogelijkheid. De andere opties zijn uitgesloten en het is dus niet realistisch om daarover te discussiëren.

PvdA (de heer Bastiaens) vindt het een keuze van het college om hierover wel of niet met de raad in gesprek te gaan.

Wethouder **Damsma** merkt op dat de raad uitvoerig geïnformeerd is. De fracties hadden destijds kunnen aangeven of dat wel of niet voldoende was.

PvdA (de heer Bastiaens) bestrijdt dat het college de raad voldoende in stelling heeft gebracht om de kaderstellende rol te kunnen uitvoeren door alleen een raadsinformatiebrief te sturen.

Wethouder **Damsma** benadrukt dat de raad nu in stelling wordt gebracht door wel of niet te kiezen voor dit voorstel.

PvdA (de heer Bastiaens) bestrijdt dat het voorliggende iets te maken heeft met kaders stellen en kondigt aan daar in de raadsvergadering op terug te komen.

Wethouder **Damsma** vervolgt en deelt mee dat de vragen van alle betrokken partijen in de stadrones uitvoerig zijn beantwoord. De wethouder deelt verder mee dat er sprake is van een ontwikkelrecht voor kwetsbare kinderen binnen de voor- en voerschoolse educatie. Daar kan ieder kind en iedere ouder een beroep op doen. Spreekster stelt voor dat de fracties werkbezoeken afleggen om de ontwikkelingen te kunnen volgen.

PvdA (de heer Bastiaens) merkt op dat kinderen uit het passend onderwijs zo veel mogelijk een plek krijgen in het reguliere basisonderwijs. Scholen moeten zelf zorgen voor voldoende expertise. Er is geen sprake meer van indicaties.

D66 (de heer Schoffeleers) merkt op dat de JGZ nu al alle doelgroepkinderen VVE indiceert. De GGD toetst of kinderdagverblijven voldoen aan de Wet kinderopvang, inclusief aan de extra eisen die daaraan worden gesteld. Spreker constateert daaruit dat de kwaliteit is gegarandeerd.

PvdA (de heer Bastiaens) is het daarmee eens. Dat is ook het geval bij passend onderwijs. Echter, veel ouders maken zich zorgen over passende hulp in de klas. De oplossing daarvoor heeft tijd nodig.

GroenLinks (de heer Passeniers) benadrukt dat de raad niet gaat over de inhoud van het onderwijs of passend onderwijs. De gemeente was verantwoordelijk voor de peuterspeelzalen. Door landelijke wetgeving heeft de gemeente daar afscheid van moeten nemen.

De **voorzitter** constateert dat een groot aantal vragen nog niet is beantwoord. Een aantal fracties heeft daarom om uitstel gevraagd; voor andere fracties is het onderwerp rijp voor behandeling in de raad.

Wethouder **Damsma** deelt mee dat de directeur van Steps gevraagd heeft om nog deze avond een besluit te nemen. Zij herhaalt haar toezegging om het proces zorgvuldig te doorlopen. Als dat leidt tot uitstel, dan zal dat ook gebeuren. Het zou echter heel slecht zijn en risico's opleveren als nu al zaken zouden worden uitgesteld.

Seniorenpartij (de heer Pieters) vindt het onderwerp rijp voor besluitvorming in de raad.

SP (mevrouw Van Haasen) wil het proces niet stilleggen, maar vraagt de wethouder extra aandacht te besteden aan een goede monitoring en evaluatie. Spreekster constateert dat de wethouder dat toezegt.

CDA (de heer Beckers) vindt het onderwerp niet rijp voor besluitvorming. Er zijn nog te veel discussies en de vragen zijn niet afdoende beantwoord. Bovendien heeft de wethouder gezegd dat de situatie van dag tot dag verandert. Spreker stelt voor dat zaken nu eerst goed uitgewerkt worden, zodat er over twee weken een weloverwogen beslissing kan worden genomen.

PvdA (de heer Bastiaens) vindt dat twee weken uitstel in dit langlopende proces mogelijk moet zijn. Spreker zou het triest vinden als dat niet zou lukken.

Partij Veilig Maastricht (de heer Schulpen) vindt het onderwerp ook niet rijp voor besluitvorming.

Maastrichtse Volkspartij (de heer Vrehan) vindt zorgvuldigheid belangrijk. Veel vragen zijn nog niet beantwoord. Spreker pleit dan ook voor uitstel van twee weken.

De **voorzitter** constateert dat een meerderheid van de fracties het onderwerp in de raadsvergadering wil bespreken. Het is aan de andere fracties om met moties of een amendement veranderingen aan te brengen in het voorstel. Zij bedankt de aanwezigen voor het uitvoerige debat en sluit het overleg om 20.35 uur.

